

АНАЛІЗ РОЗГЛЯДУ ЧЕРВОНОЗАВОДСЬКИМ РАЙОННИМ СУДОМ м. ХАРКОВА ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН ЗА ПЕРШЕ ПІВРІЧЧЯ 2018 РОКУ

З метою забезпечення реалізації громадянами конституційного права на звернення із зауваженнями та пропозиціями, що стосуються діяльності суду, заявами або клопотаннями, щодо реалізації своїх прав та законних інтересів та скаргою про їх порушення, а також здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володіння суду, судом приймаються на облік та розглядаються звернення громадян (заяви, скарги, пропозиції) та запити на інформацію.

Організація роботи зі зверненнями громадян в Червонозаводському районному суді м. Харкова здійснюється відповідно до вимог встановлених Законом України «Про звернення громадян», Законом України «Про доступ до публічної інформації», Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації.

Діловодство за пропозиціями, заявами, скаргами та запитами про отримання публічної інформації ведеться окремо від інших видів діловодства з дотриманням вимог Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348

Звернення громадян, що надходять до суду, реєструються в день їх надходження в програмі автоматизованої системи документообігу суду в журналі вхідної кореспонденції, після чого передаються особі відповідальній за ведення діловодства за зверненнями громадян, яка відомості по кожному зверненню громадян, які надійшли до суду, заносить до алфавітного покажчика (№ за номенклатурою 09-08), журналу звернень громадян (№ за номенклатурою 09-09), інформаційні запити вносяться до журналу реєстрації інформаційних запитів (№ за номенклатурою 09-10). Кожному із звернень громадян присвоюється реєстраційний індекс, який складається з початкової літери прізвища заявника і порядкового номеру пропозиції, заяви, скарги чи інформаційного запиту.

Крім того у суді ведеться журнал особистого прийому громадян головою суду та заступником голови суду (№ за номенклатурою 09-11).

Після реєстрації звернення, відповідальною особою проводиться візування документа, після чого голова суду встановлює особисту резолюцію та термін виконання документа.

У суді дотримується, визначений законодавством, порядок формування справ за зверненнями громадян. Кожне звернення, пропозиція, скарга оформлюються у обкладинку із зазначенням усіх необхідних реквізитів та зберігається у відповідального працівника в хронологічному порядку.

З метою оперативного розв'язання порушених у зверненнях питань, задоволення законних вимог заявників, реального поновлення порушених конституційних прав та запобігання таких порушень у майбутньому особою, відповідальною за ведення діловодства із зверненнями громадян та їх перевіркою, забезпечується кваліфікований, неупереджений, об'єктивний і своєчасний розгляд звернень громадян, зміст окремих звернень доводиться до відома голови суду та керівника апарату суду для висвітлення та прийняття до уваги працівниками суду на оперативних нарадах. В деяких випадках, в межах повноважень голови суду, зміст звернень доводиться до відома суддів.

При перевірці звернень громадян здійснюється всебічне, об'єктивне та повне з'ясування обставин викладених у зверненнях, відповіді надаються з дотриманням термінів, визначених Законом України «Про звернення громадян» та Законом України «Про доступ до публічної інформації».

Відповідно до Закону України «Про звернення громадян», судом розглядаються наступні категорії звернень:

- пропозиції;
- заяви;
- скарги.

Також, відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» та Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», судом розглянуто **53** інформаційні запити що у порівнянні з попереднім аналогічним звітним періодом 2017 року **більше на 7** та **25** адвокатських запитів, що у порівнянні з попереднім звітним періодом **більше на 12**.

За перше півріччя 2018 року в провадження Червонозаводського районного суду м. Харкова надійшло – **178** звернень громадян, що у порівнянні з попереднім аналогічним звітним періодом 2017 року **менше на 41** звернення. Всього перебувало на розгляді **211** звернень, у тому числі **19** 1заяви та **20** скарг. При цьому від громадян надійшло – **178** звернень, від вищих органів влади та народних депутатів – **0** звернень, від юридичних осіб – **33** звернень.

Статистичні дані щодо розгляду звернень громадян за перше півріччя 2018 року у порівнянні з аналогічним звітним періодом 2017 року, наведені в **таблиці №1**.

Таблиця № 1

Періоди звітності	Залишок звернень на початок звітного періоду	Надійшло звернень за звітний період	Усього	У тому числі			Звернення, що надійшли від (з гр. 3)					Строки розгляду звернень (з гр. 3)					Залишок нерозглянутих звернень (з гр. 3)	
				Заяв, пропозицій	Скарг		Громадян	Народних депутатів	Вищих органів влади	Юридичних осіб	Інших осіб	Усього розглянутого звернень	У тому числі					
					Усього	З них повторних							До 5 діб	До 15 діб	До 30 діб	До 45 діб		більше 45 діб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Попередній аналогічний звітний період	0	219	229	200	19	-	219	-	-	10	-	229	32	96	42	18	41	0
Звітний період	0	178	211	191	20	-	178	-	-	33	-	211	58	109	11	-	-	0

Вказані звернення були розглянуті в наступні терміни:

- до 5 днів – **58** звернень, що у порівнянні з першим півріччям попереднього року **більше** на **26** звернень;
- до 15 днів – **109** звернень, що у порівнянні з першим півріччям попереднього року **більше** на **13** звернень;
- до 30 днів – **11** звернень, що у порівнянні з першим півріччям попереднього року **менше** на **31** звернення;
- до 45 днів – **0** звернень, що у порівнянні з першим півріччям попереднього року, показник якого склав 18 звернень, менше на **18** звернень.
- більш 45 днів – **0** звернень, що у порівнянні з першим півріччям попереднього року, показник якого склав 41 звернення, менше на **41** звернення.

За результатами розгляду звернень громадян, судом надано відповіді на 211 звернень.

Статистичні дані щодо кількості скарг та їх категорій за перше півріччя 2018 року у порівнянні з аналогічним звітним періодом 2017 року, наведені в таблиці №2.

Таблиця № 2

Звітні періоди	Скарги на процесуальні дії суддів		Скарги на поведінку працівників суду		Скарги на організацію роботи суду	Інше
	Всього	У т.ч. на тяганину з розгляду справ	Всього	У т.ч. суддів		
Попередній аналогічний звітний період	6	3	3	3	10	-
Звітний період	8	3	2	2	10	-

За перше півріччя 2018 року до Червонозаводського районного суду м. Харкова надійшло:

Скарг на процесуальні дії суддів – 8, з них на тяганину з розгляду справ – 3, а саме:

- на дії судді Єжова В.А. - **3** скарги (скарги Гапич А.В., реєстр. № 147, № 164, №166)
- на дії судді Сіренко Ю.Ю. – **2** скарги (скарга Сотникова Д.В., реєстр. №151, скарга Зинов'єва С.Г., реєстр. №159).
- на дії судді Гребенюка В.В. – **1** скарга (скарга Заміралової О.А., реєстр. № 161)
- на дії судді Мальцева С.О. – **1** скарга (скарга Подкопаєва А.В., реєстр. № 103)
- на дії судді Теслікової І.І. – **1** скарга (скарга Кирєєвої В.І та Фоміна В.І., реєстр. № 104)

Скарг на поведінку суддів – 2, а саме:

- на дії судді Сіренко Ю.Ю. – 2 скарги (скарги Агаркова А.В., реєстр. № 83, №128).

Скарг на організацію роботи суду – 10, а саме:

Слід зазначити, що організація роботи суду знаходиться під постійним контролем керівника апарату суду та голови суду. При здійсненні контролю за розглядом звернень головою суду звертається особлива увага на строки і повноту розгляду порушених питань, об'єктивність перевірки звернень, законність і обґрунтованість прийнятих за ними рішень, своєчасність їх виконання і направлення відповідей заявникам.

Крім того, головою суду та керівником апарату суду приймаються всі необхідні заходи з метою усунення причин надходжень та з метою зменшення надходження звернень громадян:

- проводяться оперативні наради, де розглядаються питання щодо виключення тяганини при розгляді справ, а також недопущення процесуальних порушень при розгляді кримінальних, цивільних справ та адміністративних справ, дотримання правил трудової дисципліни;

- проводяться заняття з працівниками апарату суду по вивченню Інструкції з діловодства у місцевих загальних судах; Положення про автоматизовану систему документообігу суду; Правил поведінки працівника суду; законів України та підзаконних нормативних актів, які працівники повинні ефективно використовувати в своїй роботі.

Практика суду вказує на те, що основна кількість скарг надходить на процесуальні дії суддів та на організацію роботи апарату суду. В багатьох випадках причиною звернення до суду зі скаргами є досить низька правосвідомість громадян, незнання або невірне розуміння ними процесуальних законів, які скаржники тлумачать на свій розсуд.

Проаналізувавши більшість скарг, які надійшли в поточний період до суду можна дійти висновку, що при вирішенні справ, які розглядаються судом, завжди існують дві сторони, у яких зовсім протилежні інтереси, а тому при розгляді справ по суті та постановленні судового рішення завжди є сторона, що програла або незадоволена результатами розгляду справи, а то і обидві сторони, які впевнені в неправильності судового рішення.

В більшості таких випадків громадяни звертаються зі зверненнями на ім'я голови суду щодо незгоди з рішеннями суду, тоді як законодавством передбачено право апеляційного або касаційного оскарження рішення суду, і голова суду не має

повноважень перевіряти правовий зміст, законність та обґрунтованість судових рішень, а також процесуальні дії суду, зокрема щодо застосування або незастосування норм права.

Крім цього, треба зазначити певний психологічний момент взаємного непорозуміння робітників апарату суду і відвідувачів суду, якій виражається в небажанні останніх дотримуватися встановленого порядку прийому громадян, затвердженого головою суду (вимога негайно видати копію рішення суду, негайно надати письмові роз'яснення на звернення і т.п.), порядку ознайомлення з матеріалами справи.

Заходи, які вживались судом з метою усунення недоліків в роботі за перше півріччя 2018 року

Головою суду постійно проводяться оперативні наради суддів з питань можливих порушень вимог законодавства та з інших питань.

Голова суду постійно організує збори суддів на яких обговорюються процесуальні питання здійснення судочинства, організаційні питання роботи суду, суддів та інші питань.

Керівником апарату суду постійно проводяться оперативні наради на яких обговорюються питання складення статистичних звітів, обговорення наказів ТУДСА в Харківській області або інших установ, організацій та з інших питань.

Керівником апарату суду постійно проводяться заняття з секретарями судових засідань та помічниками суддів, щодо основних аспектів роботи у судовій статистичній комп'ютерній програмі «Д-3», обговорюються проблемні питання та шляхи їх вирішення, обговорюються питання внутрішнього трудового розпорядку, правил поведінки державного службовця та з інших питань.

Відповідно до рішення зборів суддів Червонозаводського районного суду м. Харкова від 29.12.2017, яке набрало чинності з 02.01.2018, були внесені зміни до Правил внутрішнього трудового розпорядку, яким було змінено графік прийому громадян головою суду та канцеляріями суду.

Головою суду здійснюється особистий прийом громадян кожний перший та третій вівторок місяці з 08:30 до 10:30 год, кожний перший та третій четвер місяця з 15:15 до 17:15 год.

Заступником голови суду здійснюється особистий прийом громадян кожний другий та четвертий вівторок місяці з 08:30 до 10:30 год, кожний другий та четвертий четвер місяця з 15:15 до 17:15 год.

Канцелярії суду здійснюють прийом у вівторок з 08:30 год. до 10:30 год. та четвер з 15:15 год. до 17:15 год. В цей період часу громадяни мають право отримувати копії судових рішень, виконавчі листи по справах та ін.

Слід зазначити, що в непоодиноких випадках прийом громадян протягом робочого часу здійснюється, незалежно від затвердженого графіку, що в значній мірі сприяє попередженню виникнення скарг.

Також в суді розміщено для огляду та використання необхідні для громадян довідкові матеріали, що знаходяться у приміщенні суду та на офіційному сайті (зразки заяв, розрахункові рахунки по сплаті судового збору, штрафів, графіки роботи суду, прийому громадян та інше).

Періодично здійснюється перевірка передачі справ до канцелярій суду, з метою попередження пропуску строків пред'явлення рішень до виконання.

Матеріали справи видаються на вимогу сторони у справі та документів, підтверджуючих особу громадянина. Під час ознайомлення з матеріалами справи обов'язково присутній працівник апарату суду (секретар судового засідання, помічник судді або секретар канцелярії).

Голова суду контролює діяльність апарату суду.

Розгляд справ по яким підсудні утримуються під вартою перебувають на особистому контролі голови суду.

Особа, яка відповідальна за розгляд звернень громадян (консультант суду Вождаєва Н.О., консультант суду Усова В.Ю.), здійснює реєстрацію і належне оформлення звернень громадян, а також здійснює перевірку та своєчасний розгляд звернень громадян.

Висновки:

Робота суду із зверненнями громадян є відображенням судової діяльності у частині вирішення цивільно-правових суперечок, розгляду кримінальних та адміністративних справ. Здебільшого, відповіді на звернення громадян та юридичних осіб мають інформаційний характер, але, поряд з цим, за рядом скарг на порушення строків розгляду справ, етики поведінки суддів та працівників апарату суду проводяться службові розслідування та перевірки, про результати яких направляється письмова інформація заявникам. Даний метод роботи є найбільш дієвим та продуктивним, оскільки заявники та автори скарг отримують інформацію в повному обсязі, що виключає повторні звернення до суду з поставленими раніше питаннями.

У сучасних умовах до числа найважливіших, пріоритетних напрямків діяльності держави слід віднести забезпечення й охорону прав і свобод людини й громадянина, відпрацювання та втілення в життя відповідних правових форм і механізмів. Право на звернення до державних органів являє собою одне з найважливіших, фундаментальних прав людини й громадянина, закріплених Конституцією України та іншими законами.

Вирішення скарг та заяв громадян і юридичних осіб є однією із сторін демократичності судової системи, яка підтверджує служіння суду законам України в ім'я захисту прав та інтересів народу України.

**Голова
Червонозаводського районного
суду м. Харкова**

Усова В.Ю.
732-73-35

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, rounded initial 'Ш' followed by several vertical strokes, and a long, sweeping horizontal line extending to the right.

І.М. Шелест